



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De reddendis gratijs, pro acceptis beneficijs. XXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

vivi. Hic est Saluator mundi, rex cæli & terræ; Dominus Angelorum, ac redemptor fidelium, iudex viuorum & mortuorum. Ipse est spes piorum, consolatio deuorum, pax mansuetorum; diuitiæ pauperum, gloria humilium, fortitudo debilium, via errantium, lumen cæcorum, baculus claudorum, vnctio aridorum, leuamen oppressorum, iuuamen tribulorum, & omnium bonorum singulare refugium. Benedic filium cum matre, & eris dilectus à Patre. Da ei honorem & gloriam, quoribus mihi aliquam exhibueris reuerentiam. Eius gloria, mea lætitia, & mea laudatio, eius est veneratio. Pone me & Iesum, sicut signaculum super cor tuum; sicut signaculum super brachium tuum. Stans igitur aut sedens, orans aut legens, scribens aut operans; creber in ore, semper autem in corde, IESVS versetur & MARIA.

6. Eia amen. Seruiant tibi omnes populi, tribus, & linguæ, & incuruentur ante te omnes creaturæ. Cælum dicat: Gaude Maria; terra respondeat, Ave in æternum & ultra. Confiteantur simul omnes sancti nomini tuo magno, & exultent omnes deuoti coram te & agno Iesu Christo, filio tuo, Domino nostro.

Discipulus.

CAPVT XXV.

De reddendis gratijs, pro acceptis beneficijs.

1. *S*it nomen Domini benedictum in sacula. Seruiat tibi Domine *Psal. 71.*
Deus, quicquid ago, lego, & scribo; omne quod cogito, dico, & intelligo. A te incipiat, & per te, & in te, omne opus meum finiatur. Quod dedisti, hoc recipere; & vnde flumina exeunt, illuc reuertantur. Nunquam melius mihi manet, nec vnquam dulcius sapit, quam cum totum tibi sincerè retribuo, quicquid rectum à me geritur aut cogitur. Opto gratias agere; sed tunc veraciter ago, si totum tibi & nihil mihi dederò, ex omnibus datis & acceptis. Quid inquam possim retribuere, malus & piger seruus? Nihil est seruitium meum, etiam si fecero omne, quod iussisti. Propterea ad nihil redactus sum, & in veritate humiliatus. *Psal. 114.*
Bonum mihi, quia humiliasti me; vt tu solus iustificeris, tu solus lauderis ab omnibus, nec vnquam gloriètur in se puluis vilissimus. Veruntamen desistere nolo, sed laudare te cupio corde & ore; quia si dignè non possum perficere, indignum tamen est omnino silere nec recognoscere. Laus mea, Deus meus tu es, in te cantatio mea semper. *Psal. 70.*

2. O qui parum sentiret de gloria tua, & quid est in te gloria, quam nihil duceret, quicquid de externa blanditur gloria? O qui parum saperet de dulcedine tua, quam citò illi amaresceret omnis delectatio terrena? O quantum ferueret, qui paruum scintillam

Charitas
Dei quid
efficit ubi
ineft.

tillam charitatis tuæ haberet? Nam omnia libentiffimè contemneret, vt tuo amori inharere liceret. Et vetè totum illi fuaue ac leue effer, quicquid pro amore tuo agere vel pati poffet. O quantum exultaret, quàm vehementer poffe te curreret, memor omnium bonorum tuorum! Nil charius quæreret, nil beatius poffideret, nil fequeretur auidius, quàm quod amori tuo feruiret. Etenim amando onus non fenfaret, quia amor omnia onera portaret. Et ideo, qui de onere conqueruntur, exiguos fe in amore teftantur. Ex amore tibi feruire, iucundiffimum effer, & laborum folamen. Amor non refpicit ad proprium commodum, nec veretur pati incommodum, fed tuum quærit in omnibus beneplacitum.

Pfal. 142.

3. O quàm dulcis res effer amor tuus, Chriſte; quàm bene fonat, quàm fuauiter intrat, quàm forriter tenet & ſtringit? Vtinam me feruituti tuæ perpetuæ obliget, totaliter capiat, totaliter ſibi ſubijciat, & proprium tuum me tibi faciat. Tunc enim maxime liber ſum, cum ab amore tuo captus ſum, & omni proprietate priuatus & alienatus. Seruus tuus ego ſum Domine; tuus inquam, quia emiſti me. Libenter ſum tuus, & non pudet me proprium tuum effer. Nolo mei ipſius effer; tu iuua, vt poſſim ab omni proprietate liberari. Tu conſta & accende, ſuſcita igniculum & æſtuabit cor meum, fietque purum, clarum, & amœnum; quia amor tuus fugat omne vitium, & conſumit omne peccatum. Tu tene amoris vinculum, & ſtabit meum pauperculum ſeruitium.

4. Nec ignoro, quia nihil tibi confert meum ſeruitium; ſed mihi tamen proficit, ſi ago, quod tibi gratum effer noui. Vtinam faciam, & non fileam; dicam, & non abſcondam opera tua. Quando enim dignè ſufficiam excogitare omnia illa beneficia, quæ mihi indigno contuliſti? Magnam miſericordiam Domine cum ſeruo tuo feciſti; ſed ego (proh dolor) non retribuui grates, ſicut dignè meruiſti. Ideoque me tenent pœnæ & dolores cordis, quia non poſſum reſpondere beneficijs tuis, tam multis, & tam magnis. Vtinam vel ſemel dignè & integre, pro omnibus his queam tibi regratiari. Sed in quo nihil effer, quid de illo exire poteſt? Vas namque vacuum, nil habet ad propinandum. Quid ergo faciam? Dare me aliquid oportet, quia vacuum apparere caram te non licet; nam & omnis ingratus tibi diſplicet.

Pfal. 15.

5. O ſi haberem aliquid in toto mundo, quod tibi darem, & gratum foret oculis tuis? Quid vis habere dilecte Domine? Bonorum meorum vtique non eges. Cur ergo exiſtis à me datum? Nemo ditior te, & adhuc aliquid poſtulas à me? Volo (inquiſ) totum habere. Nam tibi hoc expedit, ſi vis gratiam meam mereri.

Ego

Ego dabo gratiam, & tu reddes gratiam, & sic tenebimus pariter iugem charitatē. Da te mihi, & totum dedisti. O Iesu fons omnis boni, fons vitæ, fons gratiæ, fons dulcedinis, fons æternæ sapien- tiæ; infunde nunc (pijsissime) donum celestis gratiæ, & doce me ti- bi semper gratias agere, & meipsum ante omnia tibi dare; quia hoc est charissimum, quod possum tribuere. Sentio hoc, & con- sentio. Accipe me, ecce tuus sum totus, & omnia mea tua sunt. V- num est, quod non possum tribuere tibi. Quid hoc? Peccatum meum est, quod mihi proprium est, & ideo tibi imputandum non est. Meum est peccatum, & omnis defectus in me reperibilis, mi- hi soli attribuendus; tibi autem gloria & gratiarum actio, pro omnibus beneficijs tuis.

6. Sed iam ad memoranda beneficia tua, ex multis pauca mihi recolligo, & quæ amplius mouent & eminent. Nam omnia per- scrutari, nec tempus patitur, nec cogitatio præualet. Exceedit e- nim numerositas modum, & magnitudo obruit sensum, sed & dignitas non habet precium. Nam emi non possunt, quia gratis dantur, & ideo pro eis tantum grates requiruntur, alioquin ab ingrato omnia auferentur.

Beneficio-
rum Dei
præcipuo-
rum cata-
logus

7. Primum igitur gratias ago tibi Domino Deo meo creatori omnium, quod me hominem rationalem dignatus es creare; & super opera manuum tuarum, secundum animam ad imaginem tuam & similitudinem factam constituere. Magnum & primum beneficium, gratuita bonitate donatum mihi. Neque enim meip- sum ego feci, sed tu me fecisti, introducens me in orbem terræ per parentes, quos tibi in hoc seruire voluisti. Et ecce melior sum o- mnium corpore, prælatus omnibus bestijs & volatilibus cæli; quia ad imaginem Dei factus, æternæ sapientiæ capax, lucis increatæ & veritatis incommutabilis sum naturaliter particeps. Pro omni igitur quod sum, viuo, & sapio, gratias tibi perpetuas refero, optans & petens, vt omnes simul creaturæ, quæ in cælo sunt & in terra, nomen tuum laudent admirabile & superexaltatum in sæ- cula. Benedico te Pater & Domine cæli & terræ, qui omnia crea- sti ex nihilo, per vnigenitum filium tuum in Spiritu sancto. Ex pura & libera voluntate, non aliqua necessitate creasti omnia, vt *Psal. 146.* notam faceres filijs hominum potentiam tuam; & mundum hunc visibilem optimè disposuisti, per inuisibilem sapientiam tibi co- æternam. Benedicant te omnes creaturæ tuæ, tibi in cunctis sub- iectæ, & humano generi ad ministerium conditæ. Nā te iubente, cælum pluias congruis dat tēporibus, & terra fructus affert plu- rimos. Lucēt sol & luna clarè super terrā, stellæ girant noctibus per ordinē. Fōtes scatent, fluūt riui, narrāt in vndis pisces generis diuersi. Volant, cātant aues cæli; salūt in mōtibus capræ, hinnuli,

&

& cerui. Oues & iumenta ad bona gaudēt pascua, currunt per nemora diuersa animalia. Prata virent, campi florent, & omnia ligna siluarum ramos fructusque producunt. Hæc sunt opera tua Deus, qui facis mirabilia magna solus.

Quanta nobis beneficia in beneficio incarnationis Christi collata sint

8. Secundum beneficium mihi exhibitum est mysterium incarnationis, opus redemptionis, & precium salutis nostræ, fructus utriusque passionis tuæ & mortis. O magnum pietatis opus, opus excellentissimæ charitatis, summæ humilitatis, & patientiæ singularis. Hoc homo non meruit, hoc Angelorum nullus facere potuit, hoc propheta mirati sunt, hoc Apostoli viderūt & docuerunt, hoc fideles omnes susceperunt, hoc maximè electi diligunt & recolunt. Hoc beneficium bene cogitatum excitat desideria, inflammat corda, nutrit deuotionem, illuminat mentem, purgat affectum; trahit ad cælum, retrahit à mundo, ducit ad Christum, & vnit animam Christo. Superabundat donum istud dono prioris, vnus tamen, qui vtrumque dedit & fecit, Iesus Christus, Dominus Deus noster. Nihil enim mihi nasci profuit in mūdo, nisi & redemi profuisset dato sanguinis precio. Subuenit ergo mihi gratia, exereuit diuina misericordia, & facta est copiosa redemptio; nam vitata natura, absque creatoris non potuit reparari auxilio. O pater misericordiarum & Deus totius consolationis, vt damnatum seruum redimeres, filium tradidisti. O mira circa nos tuæ pietatis dignatio, quam explicare non valet mens humana, nec angelica ratio.

Psal. 129.

9. O dulcissime Iesu, principium nostræ salutis & finis, tu solus nosti, qui solus potuisti conferre opem miseris & damnatis. Nam in humillima & abiecta forma serui, apparere dignatus es hominibus, & pro mortalibus vermiculis sententiam diræ mortis (sola miserante charitate) libētissimè suscepisti. O Iesu fons bonitatis & pietatis, lux lucis aternæ, & speculum sine macula Dei maiestatis, accende cor meum meditatione huius ineffabilis beneficii, quod mihi & toti mundo exhibere voluisti. Generale quidem hoc beneficium, sicut & primum, omnibus sufficiens ad salutem, sed non in omnibus tamen efficiens fructum, propter multorum infidelitatem & malitiam. Electis autem omnibus salutare est & proficuum, propter quos omnia creata sunt, & per te (Iesu Christe) recreata. O bone Iesu, quanta nobis beneficia in humanitate tua præstitisti? Factus est frater noster & caro nostra, vt Filij Dei computaremur, & per te accessum haberemus ad Patrem, cuius offensam placare nemo dignus fuit, nisi tu, de quo ipse ait: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*. Felix anima, quæ sacramenta nostræ redemptionis studiosè recolit, affectuosè diligit, dignè veneratur, & pro omnibus tibi gratias agit, ac

Sap. 7.

Stat. 1. & 17.

tuo consilio plus quam suo sensui credit. Nam hoc mysterium non est quisquam idoneus per se inuestigare, nec humana attingitur sapientia: sed fieri potius firmitate, ac puri cordis intuitu desuper illustrato. Beatus, qui meretur accipere per gratiam, quod mundi sapientes non potuerunt cognoscere per naturam. O Iesu sapientia Patris, fac me intelligere in luce fidei hoc magnum & mirabile mysterium tuæ incarnationis. Quia in illo totius nostræ salutis latet dulcedo, abundat maxima charitas, & inscrutabilis sapientiæ tuæ plenitudo coruscat. Proficiat seruus tuus per augmenta virtutum, & bonarum studia actionum, ac magis magisque in hoc memoriali incarnationis arcano, cum sacræ passionis profundo instruat, atq; totus in tua intima pertrahatur. Profunda admodum abyssus & diuinum quoddam pelagus, tantæ charitatis tantæque dignationis exhibitio; quod transnari non potest; in quo natant & renatant spirituales pisces, parui & magni, quos intra rete fidei cepisti.

10. Maneat igitur in recordatione mea tanta charitas & dulcedo, tanta humilitas & mansuetudo; & in omni orationis sacrificio ac meditationis exercitio, occurrat & immisceatur aliquid de incarnationis passionisque mysterio, tanquam lucidissimū thus, & suauissimum balsamum in odorem suauitatis, Deo Patri offerendum. Dicant nunc mecum, qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici, canticum diuinæ laudis; & hymnum mentalis iubilationis, cum gratiarum actione persoluant. Et omnes Angeli stantes in circuitu throni, procidant in facies suas, & adorent agnum Dei, qui abstulit peccata mundi, dicentes: Te decet laus, & honor, Domine. Benedictio & claritas, gratiarum actio & vox laudis, fortitudo & imperium, maiestas & sapientia, tibi Domino Deo nostro Iesu Christo, in secula seculorum. Amen.

Psal. 100.

11. Tertium beneficium prioribus non inferius, est gratia iustificationis; qua me elementer ad conuersionem & vitæ emendationem traxisti; donans poenitentiam peccatorum, spem veniæ, & propositum bene agendi, ac in perpetuum tibi seruiendi. Hoc clarè considerans beatus Paulus, adhortatur discipulos suos, ne tanti beneficii sint ingrati; sed vt memores celestis gratiæ, dignas supernæ vocationi laudes studeant referre. *Videte* (inquit) *vocationem vestram fratres; quia non multi sapientes, non multi potentes; sed qua infirma sunt mundi elegit Deus.* In me hæc confidero, qui contemptibilis & inutilis huic mundo, tua sancta vocatione ereptus sum de ipsius naufragio; & ad seruiendum tibi, etiam tuo merui sociari collegio. At ne retro iterum abirem, voto me sponte constrinxi, Quod utique non meis meritis, sed tuæ depu-

Iustificationis beneficium quantum.

1. Cor. 1.

to prouidentia. De quo te magnificè laudo & benedico; quia dignatus es me vocare per gratiam, dans mihi voluntatem bonam, & abiectens à me peccatorum sarcinam. Nam & suauis iugo tuo me subiecisti, emolliens mentem meam vnctione spiritus tui, quem mundus nescit, nec videt, nec sapit. Custodi hanc voluntatē misericors Domine, insuper adauge dona gratiæ, quamdiu sum in hac visibile luce. Sentio vocationem istam magnum esse beneficium, quod non omnibus datur, sed quibus paratum est à Patre; quia non est volentis neque currentis, sed misericordis Dei, ut omne os loquens inania obstruatur, & totus homo tibi subiectus sit, & non gloriatur omnis caro in cōspectu tuo, nec sibi quicquam deputet de proprijs meritis vel operibus bonis. Nam si secundum iustitiam mecum agere voluisses, iam deputatus essem cum ijs, qui in inferno sunt. Sed pepercit mihi pietas tua Domine, atq; locum tribuisti indulgentiæ, ne similis fierem filio perditionis eternæ. Magnas igitur tibi teneor laudes reddere, pro tam magnifico beneficio; & vtinam digni respondeam vocibus & moribus, cunctis vitæ meæ temporibus. Obsecro autem, vt pro gratiarū actione, acceptes meum pauperculum obsequium, quo tibi seruire cupio, & ex charitate debeo; & vt debitum seruitutis meæ radicaliter procedat, ac finaliter tendat ad tuum beneplacitum & honorem; nec vnquam cor meum à tua dilectione auertatur; sed anima mea & corpus meum pariter vigeant & perseuerent in sanctissimo seruitio tuo, quamdiu spiritus est in visceribus meis, & compos meipsum sum, & tui recordari possum. Nunquam cessat labijs tua ex ore meo, & abundantia benefactorum tuorum non recedat de corde meo. Quòd si seruus tuus multis annis vixerit, dato etiam quòd centum aut mille annis esset victurus, non erit propterea tepidus vel perterritus in humilitate & subiectione tibi famulari; sed ita deuotè & voluntariè tibi in omnibus deseruiam, sicut ea hora & die, quando primū cor meum à te admonitum est & confirmatum, vt te Dominum solum pura & integra mente sequeretur. Nec huic proposito obstabit aliqua infirmitas seu aduersitas intercurrentis, sed sicut nunc sentio, & te Deo meo audiēte propono, ita quoque quod semel egressum est de labijs meis, te adiuuante cupio adimplere. Sin verò per aliquam fragilitatem, vel quamlibet culpam hæc voluntas fuerit confRACTA, (quia non est homo super terram sic iustus, qui viuat & non peccet) adhuc non diffidam, nec te dimittam; sed mox incuruabo genua cordis mei, cum multa contritione & lachrymis, offerendo tibi tristem & sauciam conscientiam meam, ad sanandum eam medicamento gratiæ tuæ; & ad alligandum multo fortius propositum, quàm antea fuerat constitutum. Non me pœnitebit boni incepti, immo gra-

Rom. 9.

1. Cor. 1.

Gratiarum
actio de
beneficijs.

1. Pet. 6.

tias agam; quia hoc à te vel semel merui suscipere, quòd tibi consensu æternaliter militare. Potens es autem omnipotens & misericors Domine, qui me de nihilo creasti, qui que hominis infirmitatem & casum ab initio prænosti, omnia commissa mea mihi benignissimè dimittere, ac instaurare omnia, perditam restituere, liuida curare, sordida mundare, tenebrosa illuminare, timida inclinare, extincta reaccendere, con fracta reedificare, neglecta recuperare, prava corrigere, aspera complanare, curiosa restringere, vaga colligere, inordinata componere; ac totum statum mentis meæ in melius commutare, ita vt iam nil desit de priori proposito; sed iam omnis occasio mali, cooperetur mihi in melius, tibi humiliter prostrato. Hæc est mutatio dexteræ excelsi, hæc est visitatio cælestis; hæc est multiplex collatio diuinæ pietatis.

12. Accipe etiam pro gratiarum actione, cuncta sanctæ Ecclesiæ deuota seruitia, cum vnanimi concentu totius cælestis curiæ. Et omnes sancti ab origine mudi, qui per gratiã tuã illuminati sunt & vocati, omnes quoq; fideles & Christiani, in omni populo, & tribu, & lingua, & natione, qui vsq; hodie sunt, & ante nos fuerunt, & post nos erunt, pariter celebrēt & collaudēt dulcissimū atq; gloriosissimū nomē tuū, quod est super omne nomen benedictū. Dicant iterū & reuocent cū ingenti gaudio laudes vniuersas, tuo nomini dignè dicendas; tot vtique vicibus, quot cælum stellas, quot mare pisces, quot gramina tellus, quotq; biblia continent apices. Et cū istud totum fecerint, & pro me suppliciter dixerint, tunc adhuc confitebor tibi, quia necdum satisfactum est ineffabili laudi nominis tui, quod totis viribus cupio laudare & omnimodo superexaltare; quousque ad illas perueniam curiales laudes quas modò non possunt attingere nec prosequi mortalium hominum voces.

13. Vides nunc anima mea, magnitudinē & preciositatē beneficiorum creatoris ac redemptoris Domini Dei tui, cui ad regratiandum non sufficit omnis creatura, quam ipse in laudem & gloriam sui æterni benedicti nominis condidit; qui nullius vtique gloriæ eget; sed sibi soli ipse solus sufficit, sua gloria est, ipse qui est. Ecce præ multitudine beneficiorum eius, non potui cuncta ante oculos tuos reducere, sed elegi ex grandi copia tria munera preciosa, quemadmodum magi Domino oblaturi fecerunt in quibus placuit penè vniuersa concludere. Nam omne beneficium, si diligenter aduertis, aut est naturæ, aut gratiæ, aut superexcellentiæ: & quodcūq; aliud est, satis conuenienter ad aliquod horū triū habet referri. In creatione habes beneficium naturæ; in redèptione, beneficium superexcellentiæ; in iustificatione, donū cōsidera gratiæ. Pro quibus omnibus & singulis, gloria tibi sit sancta Trinitas; æqualis, vna deitas, & ante omnia secula, & nunc, & in perpetuū. Amē.

H O R.

Mat. 2.
Omne beneficium
Dei triplex.